

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 11/2021
12.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, са саветником Љиљаном Петровић, као записничарем, одлучујући о захтеву Министарства унутрашњих послова, за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда – Одељења у Нишу П-5 У 8474/20 од 03.12.2020. године, са противном странком АА из ..., чији је пуномоћник Миша Барац, адвокат из ..., у предмету престанка радног односа, у нејавној седници већа одржаној дана 12.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА, УКИДА СЕ** пресуда Управног суда – Одељења у Нишу П-5 У 8474/20 од 03.12.2020. године и предмет враћа Управном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, уважена је тужба тужиоца АА из ... и поништено решење туженог Министарства унутрашњих послова, Кабинета министра 01 број ../20 од 11.02.2020. године, а ставом другим диспозитива обавезан тужени орган да тужиоцу накнади трошкове управног спора у износу од 17.870,00 динара. Решењем Министарства унутрашњих послова, Кабинета министра 01 број ../20 од 11.02.2020. године, утврђено је да је тужиоцу, полицијском службенику Министарства унутрашњих послова, Жандармерије, Одредом жандармерије у Нишу, престао радни однос дана 19.12.2019. године, по сили закона јер му је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду, број К.бр.378/18 од 17.04.2019. године, изречена условна осуда тако што му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 8 месеци и истовремено одређено да се овако утврђена казна неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде поднетом из свих законских разлога подносилац истиче да је неоснован закључак Управног суда да оспорено решење не садржи правне разлоге о томе због чега је тужиоцу утврђен престанак радног односа. Указује да је суд занемарио чињеницу да условна осуда у систему кривичних санкција представља меру упозорења а не казну, те да се тек код опозивања условне осуде, утврђена казна изриче и подобна је самосталном извршењу. Сматра да, имајући у виду разлику између условне осуде и казне затвора, мора бити неспорно да је основана примена члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима у вези

са чланом 172. став 1. и 250. Закона о полицији. Наиме, новелама Закона о државним службеницима од 16.12.2018. године, прописано је да условна осуда представља самосталан основ за престанак радног односа, при чему престанак радног односа услед условне осуде није регулисан Законом о полицији. Стога се на основу члана 172. став 1. и 250. Закона о полицији има применити члан 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима који се на целокупан начин примењује и на запослене у Министарству унутрашњих послова, укључујући и полицијске службенике. Указује да се на запослене у Министарству унутрашњих послова Закон о полицији примењује као *lex specialis* док је Закон о државним службеницима *lex generalis*. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине.

Противна странка у одговору на захтев предлаже да суд захтев одбије а подносиоца захтева обавезе да му накнади трошкове на име састава одговора на захтев за преиспитивање судске одлуке.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев основан.

Према разлозима образложења побијане пресуде, тужени орган је оспорено решење донео применом одредбе члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", број 79/05...94/17) и члана 132. став 1. истог закона. У образложењу оспореног решења тужени орган је цитирао одредбу члана 172. став 1. и члана 250. Закона о полицији, с тим да је у доношењу одлуке применио одредбу члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима. Имајући у виду наведене одредбе Закона о полицији и Закона о државним службеницима, према оцени Управног суда, основано се тужбом указује на незаконитост оспореног решења, будући да је тужени у конкретном случају повредио правила поступка из члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16 и 95/18), из разлога што образложење оспореног решења не садржи правне разлоге о томе због чега је тужиоцу утврђен престанак радног односа по сили закона у складу са Законом о државним службеницима, имајући у виду да су одредбом члана 172. Закона о полицији прописани посебни случајеви престанка радног односа полицијском службенику по сили закона. Ово стога што је Закон о полицији, а на шта, по оцени суда, основано указује тужилац у тужби, посебан закон (*lex specialis*) у односу на Закон о државним службеницима.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да су основани наводи захтева да је поступањем Управног суда и туженог органа повређен закон на штету подносиоца захтева.

Одредбом члана 172. став 1. тачка 2) Закона о полицији ("Службени гласник РС", број 6/16 и 24/18) прописано је да поред случајева престанка радног односа утврђених другим прописима, полицијском службенику, односно осталим запосленима, по сили закона радни однос у Министарству престаје када се утврди да је правноснажном пресудом осуђен на казну затвора од најмање шест месеци - даном достављања правноснажне пресуде Министарству. Према тачки 3) истог члана закона, полицијском службенику, односно осталим запосленима, по сили закона радни однос у Министарству престаје када се утврди да је правноснажном пресудом осуђен на казну затвора за следећа кривична дела: примање мита; давање мита; трговина утицајем; насиље у породици; злоупотреба у вези са јавном набавком; злоупотреба положаја одговорног лица; омогућавање злоупотребе остваривања права азила у иностраној држави;

злоупотреба службеног положаја; превара у служби; проневера; одавање службене тајне - даном достављања правноснажне пресуде Министарству.

Према одредби члана 250. Закона о полицији, ако овим законом, прописима донетим на основу овог закона и посебним колективним уговором за полицијске службенике није другачије прописано, на права и дужности, рад и радне односе полицијских службеника, примењују се прописи о државним службеницима и посебан колективни уговор закључен у складу са тим прописима, општи прописи о раду и закон којим се уређује општи управни поступак.

Одредбом члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", број 79/05...95/18) прописано је да државном службенику престаје радни однос по сили закона ако буде осуђен на казну затвора од најмање шест месеци или му је изречена условна осуда на казну затвора од најмање шест месеци без обзира на период проверавања за учињено кривично дело које га чини недостојним за обављање послова државног службеника - даном правноснажности пресуде.

Одредбом члана 2. Правилника о утврђивању кривичних дела за чију осуду државни службеник постаје недостојан за обављање послова, односно вршење дужности („Службени гласник РС“, број 26/19) прописано је да недостојни за обављање послова, односно вршење дужности државног службеника чини изречена условна осуда на казну затвора од најмање шест месеци без обзира на период проверавања за: 1) кривична дела против службене дужности – злоупотреба службеног положаја (члан 359. Кривичног законика), несавестан рад у служби (члан 361. Кривичног законика), противзаконита и исплата (члан 362. Кривичног законика), ненаменско коришћење буџетских средстава (члан 362а Кривичног законика), превара у служби (члан 363. Кривичног законика), проневера (члан 364. Кривичног законика), послуга (члан 365. Кривичног законика), трговина утицајем (члан 366. Кривичног законика), примање мита (члан 367. Кривичног законика), давање мита (члан 368. Кривичног законика) и одавање службене тајне (члан 369. Кривичног законика); 2) сва друга кривична дела за која може бити изречена казна затвора од пет година.

Подносилац захтева је у решењу о престанку радног односа које је оспорено тужбом цитирао све наведене прописе и навео да су стекли услови за престанак радног односа АА у складу са чланом 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима, имајући у виду да му је пресудом Вишег суда у Београду, која је постала правноснажна 09.12.2019. године, изречена условна осуда у трајању од 8 (осам) месеци, поред осталог и за кривично дело злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 2. Кривичног законика за које је прописана казна затвора од две до десет година, што га у смислу члана 2. став 1. тачка 2) Правилника о утврђивању кривичних дела за чију осуду државни службеник постаје недостојан за обављање послова, односно вршење дужности чини недостојним за обављање послова односно вршење дужности. По налажењу Врховног касационог суда, подносилац захтева је на описани начин у довољној мери образложио законски основ за престанак радног односа АА па се не може прихватити становиште Управног суда из побијане пресуде да су оспореним решењем о престанку радног односа повређена правила поступка из члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку.

Погрешно налазећи да су оспореним решењем повређена правила управног поступка, Управни суд није ценио наводе тужбе који се односе на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну примену материјалног права, а посебно навод тужиоца да је дело за које је осуђен правноснажном пресудом суда извршено 28.09.2014. године, када је Законом о полицији и Законом о државним

службеницима било прописано да радни однос, по сили закона, престаје само у случају осуде на безусловну, ефективну казну затвора. У вези са наводима тужиоца, овде противне странке, о погрешној примени материјалног права у решењу о престанку радног односа, Врховни касациони суд указује да Закон о полицији представља посебан закон (*lex specialis*) у односу на Закон о државним службеницима, па и у погледу случајева за престанак радног односа полицијских службеника, јер је у члану 172. Закона о полицији, поред случајева престанка радног односа утврђених другим прописима, прописано још шест случајева када полицијском службенику престаје, односно може престати радни однос. Овим посебним случајевима није обухваћено изрицање условне осуде у трајању од најмање шест месеци полицијском службенику, које је, међутим, прописано чланом 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима, прецизније чланом 75. Закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, број 95/2018), па ће Управни суд ове констатације имати у виду приликом доношења нове одлуке о поднетој тужби.

С обзиром на изложено, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде и предмет вратио Управном суду да донесе нову одлуку о законитости оспореног решења након оцене навода тужбе и одговора на тужбу.

Врховни касациони суд није одлучивао о захтеву противне странке за накнаду трошкова. Ово стога што овом пресудом није окончан поступак по тужби, већ је захтев уважен, побийана пресуда Управног суда укинута и предмет враћен Управном суду на поновно одлучивање, па ће се о трошковима поступка поводом правног лека одлучити у коначној одлуци на основу одредбе члана 165. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...87/18), на чију сходну примену упућује члан 74. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 12.03.2021. године, Узп 11/2021

Записничар,
Љиљана Петровић, с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић